

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Будівельно-технологічний інститут
Кафедра хімії та екології

**СИЛАБУС
освітньої компоненти – ВК-3**

**Навчальна дисципліна - УПРАВЛІННЯ ПРИРОДООХОРОННОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Архітектура будівель і споруд»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні роботи	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	зalік	

Викладачі:

Семенова Світлана Володимирівна, к.т.н., доцент, кафедри хімії та екології,
semenova@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ МЕТОДАМИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДООХОРОННОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИХ ЗНАНЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ТА НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.**

Наприклад: Первінний облік витрат на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Хімія, Екологія, Менеджмент, Будівельні матеріали.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- основні принципи та складові екологічного управління;
- вплив будівельних матеріалів під час їх зберігання та експлуатації на довкілля та стан здоров'я людей;
- як досліджувати і враховувати екологічні вимоги до об'єктів проектування, будівництва та реконструкції.

вміти:

- розв'язувати проблеми у сфері захисту навколошнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду;
- ефективно використовувати методи оцінки будівельних матеріалів та конструкцій;
- використовувати сучасні інформаційні ресурси для організації управління в екологічній діяльності;
- приймати участь в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабора-торні	самостійна
Частина I (семестр)					
1.1	Природоохоронна діяльність: сутність, задачі, принципи та функції управління.	2			7
1.2	Нормативно-правові основи процесу екологічного управління.	2			7
1.3	Еколого-економічні засади управління природоохоронною діяльністю. Інструменти управління природоохоронною діяльністю	2	4		7
1.4	Спеціальні функції державного екологічного управління. Контроль за дотриманням законодавства суб'єктами природокористування	2	2		7
1.5	Управління відходами в системі управління природоохоронною діяльністю	2	4		7
1.6	Екологічні ризики. Відповіальність за екологічні правопорушення	2	2		7
1.7	Екологічний моніторинг як базовий механізм державної системи екологічного управління.	2	2		8
1.8	Інновації управління природоохоронною діяльністю	2	2		8
	Всього	16	16		58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною **«Управління природоохоронною діяльністю»** складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	16	24
Практичні роботи (виконання та захист)	12	30	48
Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	14	28
Разом		60	100

Передбачена **розрахунково-графічна робота** на тему **«Управління природоохоронною діяльністю на об'єктах будівництва».**

Методичні рекомендації щодо виконання розрахунково-графічної роботи [ ].

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року». Від 21 грудня 2010 року № 2818-VI. № 2818-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2818-17>
2. Екологічне управління: Підручник / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. К.: Либідь, 2004. 432с.
3. Бизова М. Б., Кіндюк Б.В. Організація управління в екологічній діяльності: конспект лекцій для студентів Енергетичного інституту фаху 8.07.01 – екологія та охорона навколошнього середовища. Одеса : Наука і техніка, 2006. 232 с.
4. Екологічне управління : підручник для студентів екол. спеціальностей / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін. К. : Либідь, 2004. 432 с.
5. Екологічний менеджмент : навч. посібник / за ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлук. К., 2004. 516 с.
6. Максименко Н. В. Організація управління в екологічній діяльності : підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Н. В. Максименко, В. В. За-дніпровський, Р. О. Квартенко; вид. 3-те, перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 282 с.
7. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : підручник / за загальною ред. Л. Г. Мельника та М. К. Шапочки. Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. 759 с.
8. Рибніков С. Р. Організація управління в екологічній діяльності : метод. рекомендації до практ. занять для студентів напряму підготовки 0708 «Екологія». Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. 101 с.

9. Салавор О. М. Організація управління в екологічній діяльності : курс лекцій для студентів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколошнього середовища та збалансоване природокористування» ден. та заоч. форм навч. К. : НУХТ, 2012. 71 с.
10. Самойленко Н. М. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. / Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. Харків : НТУ “ХПІ”, вид-во «Лідер», 2018. 174 с.

Додаткова література

11. Данилишин Б. М. Наукові основи прогнозування природно-техногенної (екологічної) безпеки / Б. М. Данилишин, В. В. Ковтун, А. В. Степаненко. К. : ЛексДім, 2004. 552 с.
12. Дорогунцов С. І. Оптимізація природокористування : у 5-ти томах. Т. 1. К.: Кондор, 2004. 291 с.
13. Кібич І. В. Менеджмент організації природоохоронної діяльності: навч. посібник. Чернівці : Рута, 2002. 104 с.
14. Комарницький В. М. Екологічне право : навч. посібник / В. М. Комарницький, В. І. Шевченко, С. В. Єлькін. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 224 с.
15. Максименко Н. В. Організація управління в природоохоронній діяльності : навч.-метод. посібник для проведення контролль-колоквіумів, практ. та самост. робіт студентів екол. спеціальностей ВНЗ / Н. В. Максименко, Р. О. Квартенко, А. С. Александрова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 46 с.
16. Осовська Г. В. Основи менеджменту : навч. посібник / Г. В. Осовська, О. А. Косовський. К. : Кондор, 2006. 664 с.
17. Телюра Н. О. Конспект лекцій з дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» (для студентів 3 курсу денної і 4 курсу заочної форм навчання за напрямом 6.040106 – Екологія, охорона навколошнього середовища та збалансоване природокористування). Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 124 с.
18. Удосконалення системи управління відходами в Україні в контексті європейського досвіду / В. С. Міщенко, Г. П. Виговська, Ю. М. Маковецька, Т. Л. Омельяненко. К. : Лазурит-Поліграф, 2012. 120 с.
19. Шевчук В. Я. Модернізація виробництва: системно-екологічний підхід : посібник з екологічного менеджменту / В. Я. Шевчук, Ю. М. Сatalкін, В. М. Навроцький. К. : СИМВОЛ-Т, 1997. 245 с.